

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD (MSDS)
(EG)1907/2006, (EG)1272/2008, (EG)453/2010

1. IDENTIFICATIE VAN HET PRODUCT EN DE ONDERNEMING**1.1 Productinformatie**

Handelsnaam: Lastek Koelvloeistof RKF15 (art. nr. R1680075)
Gebruik: koelvloeistof voor gesloten koelsystemen van lasapparatuur

1.2 Leverancier/producent:

Naam: Lastek Belgium n.v.
Adres: Industriepark Wolfstee, Toekomstlaan 50 – 2200 Herentals
Telefoon / fax: tel. 014/22.57.67 – fax. 014/22.32.91 - E-mail: info@lastek.be

1.3 Telefoon voor noodgevallen: 014/22.57.67

2. RISICO'S**Gevarenaanduidingen:**

H226 – Ontvlambare vloeistof en damp.

H318 – Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H373 - Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling bij inslikken.

GHS05

GHS08

GHS02

Voorzorgsmaatregelen:

P210 – Verwijderd houden van warmte/vonken/open vuur/ hete oppervlakken – niet roken

P260 - Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel niet inademen.

P270 - Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product.

P280 - Beschermende kleding, handschoenen, oogbescherming dragen.

P305+351+228 - Bij contact met de ogen: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten, contactlenzen verwijderen, en indien mogelijk verder spoelen.

P309 + P31 - NA blootstelling of onwel voelen: een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Nr.	Benaming	%
CAS-nr. 0107-21-1 EC-nr. 203-473-3 Reach-nr. 01-2119456816-28	ethanediol	10 - 20
CAS-nr. 71-23-8 EC-nr. 200-746-9 Reach-nr. 01-2119486761-29	propan- 1-ol	10 - 20

4. EERSTE HULP MAATREGELEN

Algemene aanwijzing: Slachtoffer van besmettingsbron verwijderen

Algemene eerste hulp: rust, warmte en frisse lucht

Bewusteloos slachtoffer in stabiele zijligging leggen en zorgen dat slachtoffer vrij kan ademen.

Aanwijzingen voor arts: Symptomatisch behandelen.

Behandelen van overmatige blootstelling richten op de symptomen en klinische conditie van de patiënt

Inademing: Slachtoffer onmiddellijk van de blootstellings bron verwijderen.

Bewusteloos slachtoffer in stabiele zijligging leggen en zorgen dat het slachtoffer vrij kan ademen.

Medische hulp inschakelen.

Inslikken: NIET LATEN BRAKEN!

Slachtoffer bij kans op bewustzijnsverlies in stabiele zijligging leggen en vervoeren.

Veel water drinken. Bewusteloos slachtoffer nooit iets te drinken geven.

Onmiddellijk medische hulp inschakelen.

Huidcontact: Verontreinigde kleding verwijderen.

Huid onmiddellijk met zeep en water wassen.

Bij aanhoudende klachten, medische hulp inschakelen.

Oogcontact: Ogen onmiddellijk overvloedig spoelen met stromend water gedurende minimaal 15 minuten met geopend ooglid (contactlenzen verwijderen mits makkelijk mogelijk).

Bij aanhoudende klachten, medische hulp inschakelen.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Algemeen: de stroom van het materiaal naar de brand stoppen.

Geschikte blusmiddelen: Waterspray of nevel, alcohol bestendig schuim, koolstofdioxide (CO₂), Droge chemicaliën: zand, dolomiet, enz.

Speciaal blootstellinggevaar: Inademen van branddampen vermijden.

Speciale instructies: Aan vuur blootgestelde houders/vaten met water koelen

Bluswater uit riolen en warmtebronnen houden. Indammen.

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden: Draag een onafhankelijk ademhalingstoestel en volledig beschermende kleding in de onmiddellijke nabijheid van het vuur.

6. MAATREGELEN BIJ ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen: Draag beschermende kleding (zie sectie 8 van dit veiligheidsblad)

Milieuvoorzorgsmaatregelen: Afvoeren afdekken om te vermijden dat het product in de riolen terecht komt.

Niet in riolen of openbare wateren laten wegstromen.

Reinigingsmethode: Lek dichten indien mogelijk zonder risico's.

Alle ontstekingsbronnen doven/neutraliseren.

Vonken, vlammen en warmte vermijden en niet roken. Ventileren.

Vrijkomend product in geschikte vaten opvangen/overpompen.

Gemorste vloeistof absorberen in niet brandbaar absorptiemiddel o.a. droog zand, vermiculiet of gemalen kalksteen. Geabsorbeerd product opscheppen in afsluitbare vaten.

Verwijdering dient te gebeuren volgens het Reglement voor Speciale Afvalverwijdering.

Indien vloeistof in het afvoersysteem of in een waterloop terecht komt, gelieve de plaatselijke overheid,

Brandweer en milieu-instanties in te lichten.

7. HANTERING EN OPSLAG

Hantering: Vermijd aanraking met de ogen, de huid en de kledij.
Vermijd inademing van de dampen.

Niet in besloten ruimtes gebruiken zonder voldoende ventilatie en/of ademhalingstoestel.

Alle ontstekingsbronnen verwijderen, uit de buurt van hitte, vonken en open vuur houden.

Opslag: verpakking goed gesloten houden. In koele, droge, geventileerde ruimte bewaren. Ventilatie langs de vloer.

Verwijderd houden van: warmtebronnen, brandbare stoffen, oxidantia, zuren, basen.

Materiaalkeuze verpakking: geschikt: roestvast staal, polyethyleen, polypropyleen, glas

te mijden: aluminium, zink en sommige plasticsoorten.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING / PERSOONLIJKE BESCHERMING

Technische maatregelen: Regelmatig concentratie in de lucht meten. De ruimte voldoende ventileren. Werken onder plaatselijke afzuiging/ventilatie.

Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik.

Grenswaarden: (Belgische lijst KB 20.05.2011 - 2009/161/EG)

bestanddeel	CAS-nr.	grenswaarde
1,2 ethaandiol (mono-ethyleenglycol) (damp en nevel)	0107-21-1	52 (mg/m ³) (D)(M)*

Cas-Nr	Bestanddeel	ppm	mg/m ³
107-21-1	Ethandiol	10	26

(*) de vermelding 'D' betekent dat de opname van het agens via de huid, de slijmvliezen of de ogen een belangrijk deel van de totale blootstelling vormt. Deze opname kan het gevolg zijn van zowel direct contact als zijn aanwezigheid in de lucht

(*) de vermelding 'M' duidt aan dat bij blootstelling boven de grenswaarde irritatie optreedt of er gevaar bestaat voor acute vergiftiging. Het werkprocedé moet zo zijn ontworpen dat de blootstelling de grenswaarde nooit overschrijdt.

Persoonlijke bescherming:

Algemene bescherming- en hygiënemaatregelen: bij omgang met chemicaliën de gebruikelijke voorzorgsmaatregelen in acht nemen.
ademhalingswegen: Indien ventilatie onvoldoende is dient geschikte ademhalingsbescherming gebruikt te worden.

ogen: Veiligheidsbril of vizier

handen: Rubberen handschoenen, tegen chemische stoffen bestendige handschoenen vereist voor langdurig of herhaald contact. (butyl rubber)

huid: Gesloten werkkleding (materiaal beschermkleding: butyl rubber neopreen, natuurrubber)

verklaringen: nvt = niet van toepassing / nb = niet bepaald / ggb = geen gegevens beschikbaar

MSDSNL_Koelvloeistof RKF15_291116_WG/rev.1

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

Fysische vorm:	vloeistof	Brandbaarheids grenzen:	
Geur:	alcohol	ondergrens:	3.2 vol% (literatuur)
Kleur:	wit	bovengrens:	15.3 vol% (literatuur)
pH:	9.0 – 10.5	Dampspanning:	0.05 kPa @ 20 °C
Kookpunt:	95 - 97 °C	Relat. dichtheid:	ca. 1.1 g/cm ³
Stollingpunt:	-18 °C	Wateroplosbaarheid:	volledig mengbaar
Vlampunt (methode):	42 °C		
Zelfontbrandingst°:	400 °C		

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Stabiliteit: Hygroscopisch

Te vermijden substanties: Zuren en sterke oxiderende middelen.

Gevaarlijke ontledingsproducten: ggb

Te vermijden omstandigheden: Warmtebronnen, hitte, vonken, vlammen

11. TOXICOLOGISCHE GEGEVENS

Acute toxiciteit:

Monoethyleenglycol:	LD50 oraal/rat:	6000 - 13000 mg/kg
	LD50 dermaal konijn:	>22270 mg/kg
	LC50 inhalatie rat:	3.95 mg/L, 7h, aerosol

Chronische toxiciteit:	EG-carc. Cat.	niet opgenomen
	EG-muta. Cat.	niet opgenomen
	EG-repr. Cat.:	niet opgenomen

Carcinogeniteit (TLV): A4 (monoethyleenglycol)

IARC-classificatie: Niet opgenomen

Verplicht medisch onderzoek (ARAB art. 124) groep I, cijfer 23.2

Wijze van blootstelling: Inslikken, inademen, ogen en huid

Acute effecten/symptomen:

Na inademing: Niet relevant bij een normale werktemperatuur.

Bij verhitting kunnen irriterende dampen ontstaan - licht irriterend voor de ademhalingswegen

Na opname door de mond: Overmatig inslikken van mono-ethyleenglycol kan leiden tot ernstig letsel of de dood. Effecten op het CZS, hart/long-effecten en nierfalen. LD Human: volwassene 100ml

Volgende symptomen kunnen vertraagd optreden: Blauwgrijze huidskleur, verminderde nierfunctie, gewijzigde urinesamenstelling, urine debietwijzigingen

Na contact met de huid: Bij normaal gebruik geen huidniet te verwachten stof wordt opgenomen door de huid

Na contact met de ogen: Kan tijdelijke irritatie van de ogen veroorzaken

12. ECOLOGISCHE GEGEVENS

Toxiciteit: product is niet ingedeeld als gevaarlijk voor waterorganismen (LC50/EC50/IC50/LL50/EL50 groter dan 100 mg/L bij de meest gevoelige soorten)

Mobiliteit: weinig vluchtig en water oplosbaar vandaar hoog mobiliteitspotentieel

Bioafbreekbaarheid: gemakkelijk biologisch afbreekbaar:

Bioaccumulatie: bioconcentratie potentieel is laag

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

Het ongebruikt en niet gecontamineerd product moet bij verwijdering behandeld worden als gevaarlijk afval volgens EG-richtlijn 2008/98/EG.

Verwijdering methode: afvoeren naar vergund centrum voor vernietiging, neutralisatie of wegwerken van gevaarlijk afval.

Voor gebruikt en gecontamineerd product en reststoffen kunnen verdere evaluaties vereist worden.

Niet dumpen in riolen, in de grond of in waterlopen.

Afvalsleutel (2001/118/EG): 07 01 04 overige organische oplosmiddelen, wasvloeistoffen en moederlogen (gevaarlijk afval (91/689/EG))

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Internationale of EU-voorschriften voor transport van gevaarlijke goederen gelden niet voor dit product: (IMDG, ICAO/IATA, ADR/RID).

Proper shipping name:	niet gevaarlijke goederen / not dangerous goods
Weg/spoor (ADR/RID)	nvt
Gevaarsidentificatienr:	--
Etiketten op tanks:	--
op colli:	--
Stofidentificatienr (UN-nr):	nvt
Verpakkingsgroep:	--
Zeevervoer (IMDG-code):	nvt
EMS:	--
MFAG:	--
Marine pollutant:	--
Binnenscheepvaart (ADNR):	nvt
Luchtvervoer (ICAO):	nvt
Instructie "passenger":	--
Instructie "cargo":	--

Andere gegevens: niet onderworpen aan de internationale transportvoorschriften.

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE**Gevarenaanduidingen:**

H226 – Ontvlambare vloeistof en damp.

H318 – Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H373 - Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling bij inslikken.

GHS05

GHS08

GHS02

Voorzorgsmaatregelen:

P210 – Verwijderd houden van warmte/vonken/open vuur/ hete oppervlakken – niet roken

P260 - Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel niet inademen.

P270 - Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product.

P280 - Beschermende kleding, handschoenen, oogbescherming dragen.

P305+351+228 - Bij contact met de ogen: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten, contactlenzen verwijderen, en indien mogelijk verder spoelen.

P309 + P31 - NA blootstelling of onwel voelen: een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.

16. OVERIGE INFORMATIE

Deze informatie heeft alleen betrekking op het materiaal dat hierin wordt omschreven en is gebaseerd op de huidige kennis en ervaring die in ons bezit is, daar de gebruikscondities ons niet bekend zijn en buiten onze invloedssfeer liggen. Het product mag niet zonder schriftelijke toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan beschreven onder rubriek 1.

De informatie in dit veiligheidsblad werd opgesteld naar best vermogen en geeft de stand van kennis weer op het ogenblik van publicatie.

Het veiligheidsinformatieblad beschrijft het product als richtlijn voor het veilig hanteren, gebruik, verbruik, opslag, vervoer, verwijderen van de stof en kunnen niet worden beschouwd als waarborg of specificatie.

Het is te allen tijde de verantwoordelijkheid van de gebruiker om de nodige maatregelen te treffen met betrekking tot het voldoen aan het gestelde in de plaatselijke wetten en reglementen.

Naam: W. Goossens